

2017-04-13

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/104

Kommunstyrelsen

Kriterier för vigselförrättare i Nacka kommun

Förslag till beslut

Utgångspunkten för att Nacka kommun administrerar borgerliga vigselceremonier är att det är en tjänst som kommunen vill tillhandahålla sina medborgare. Kommunstyrelsen beslutar att följande kriterier ska användas när kommunen föreslår länsstyrelsen att förordna någon som vigselförrättare och när kommunen ska yttra sig över en ansökan som har remitterats från länsstyrelsen.

- Personen ska vara ledande förtroendevald eller högre tjänsteman i Nacka kommun. Med ledande förtroendevald avses medlem i presidium i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen/nämnd, kommunalråd, oppositionsråd eller gruppledare.
- Personen är boende i Nacka och är ledamot av Sveriges riksdag.
- Flyttar en förtroendevald som är vigselförrättare från Nacka, hemställer Nacka kommun hos länsstyrelsen att förordnandet ska upphöra i förtid.
- Avslutar tjänsteman som är vigselförrättare sin anställning i Nacka kommun, hemställer Nacka kommun hos länsstyrelsen att förordnandet ska upphöra i förtid.
- Om en vigselförrättare inte förrättat vigsel under två kalenderår, hemställer Nacka kommun hos länsstyrelsen att förordnandet ska upphöra i förtid.
- All bokning av vigslar med vigselförrättare som av länsstyrelsen förtecknas för Nacka kommun, ska administreras av Nacka kommun, för bästa service till dem som ska viga.

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att hemställa hos länsstyrelsen att återkalla förordnanden för vigselförrättare som inte längre uppfyller kommunens kriterier.

Sammanfattning

Vigselförrättare förordnas av länsstyrelsen, med som flest det antal länsstyrelsen bedömer att respektive kommun har behov av. Kommunstyrelsen har sedan tidigare lagt fast att de som är vigselförrättare för Nacka kommun ska vara ledande förtroendevalda eller högre tjänsteman i Nacka kommun.

På senare tid har kommunstyrelsen föreslagit länsstyrelsen att två personer som bor i Nacka och som är valda till Sveriges Riksdag ska förordnas som vigselförrättare. För en smidigare hantering i de fall att det blir aktuellt igen, föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen kompletterar sina kriterier med denna kategori. För att alla de vigselförrättare som länsstyrelsen förtecknar för Nacka kommun ska vara tillgängliga för i första hand kommunens medborgare, bör Nacka kommun hemställa att om en förtroendevald som är vigselförrättare flyttar från kommunen, om en tjänsteman som har detta uppdrag slutar eller om en person inte förrättat vigslar under två kalenderår, så ska kommunen hemställa att länsstyrelsen ska återkalla förordnandet.

Ärendet

Det är länsstyrelsen som förordnar personer att utföra borgliga vigselceremonier. Enligt äktenskapsbalken ska länsstyrelsen pröva om den tilltänkta vigselförrättaren har de kunskaper och kvalifikationer som krävs för uppdraget¹. Länsstyrelsen ska återkalla uppdraget om personen missköter sig eller inte längre bedöms ha avsedda kunskaper och kvalifikationer. Det är inte tillåtet att använda ett förordnande som vigselförrättare som ett led i en näringsverksamhet. Länsstyrelsen i Stockholms län anger följande utgångspunkter för förordnanden av vigselförrättare²: *”En förutsättning för att en person ska förordnas som vigselförrättare är att denne företräder det allmänna. Mot denna bakgrund, och då det finns ett utbrett intresse av att förordnas som vigselförrättare, förordnar Länsstyrelsen som huvudregel vigselförrättare endast på förslag av länets kommuner. Vigselförrättare förordnas därmed generellt inte på initiativ av privatpersoner.”*

Länsstyrelsen gör en självständig bedömning av hur många vigselförrättare en kommun kan behöva för att erbjuda borgliga vigselceremonier i den omfattning som sådana kan antas vara efterfrågade. Det är inte möjligt att löpande komplettera när personer anmäler sitt intresse. Kommunen måste pröva sitt behov när kommunen vill föreslå att en person ska förordnas eller ska yttra sig över en ansökan som getts in till länsstyrelsen.

Kommunstyrelsen har sedan tidigare lagt fast att de som är vigselförrättare för Nacka kommun ska vara ledande förtroendevalda eller högre tjänsteman i Nacka kommun. Med ledande förtroendevalda har avsetts de som är valda till kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens eller nämnds presidium, kommunal-/oppositionsråd och kommunfullmäktiges gruppledare. Som högre tjänstemän räknas i dag direktör vid stadsledningskontoret och vissa enhetschefer med uppdrag kopplade till strategisk ledning. Det har varit kommunstyrelsens utgångspunkt att dessa kategorier har de kunskaper och kvalifikationer som krävs.

På senare tid har kommunstyrelsen föreslagit länsstyrelsen att två personer som bor i Nacka och som är valda till Sveriges Riksdag, ska förordnas som vigselförrättare. För en smidigare

¹ 4 kap 4 § äktenskapsbalken

² <http://www.lansstyrelsen.se/Stockholm/Sv/manniska-och-samhalle/vigsel/Pages/vigselforrattare.aspx>

hantering i de fall att det blir aktuellt igen, föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen kompletterar sina kriterier med denna kategori.

Det tillkommer inte något parti eller någon gruppering inom den politiska organisationen att ha företrädare som förordnas som vigsselförrättare. Kommunen bör dock eftersträva att det finns företrädare för både majoritet som opposition bland de förtroendevalda vigsselförrättarna, utifrån att de som ska vigas kan vilja välja en person vars politiska åskådning de i någon mån delar.

Förtroendevalda som inte har sin ”arbetsplats” i Nacka stadshus förväntas i första hand utföra vigslar på helger och helgdagar och kan om det fungerar för dem, viga på annan plats än i Nacka stadshus. Platsen bestämmer vigsselförrättare i de fallen tillsammans med brudparet. Tjänstemän viger i första hand på vardagar under det som kallas kontorstid, i Nacka stadshus.

För att alla de vigsselförrättare som länsstyrelsen förtecknar för Nacka kommun ska vara tillgängliga för i första hand kommunens medborgare, bör Nacka kommun ha ett kriterium om att den ska hemställa att om en förtroendevald som är vigsselförrättare flyttar från kommunen eller en om en tjänsteman som har detta uppdrag slutar, så ska kommunen hemställa att länsstyrelsen ska återkalla förordnandet. Detta kriterium kommer att gälla framåt, om kommunstyrelsen följer stadsledningskontorets förslag. För att Nacka kommun idag inte ska ha vigsselförrättare som har flyttat eller inte under två års tid har åtagit sig vigslar, föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ska ge stadsledningskontoret i uppdrag att hemställa hos länsstyrelsen att dessa inte längre ska vara förordnande.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till beslut har inte några beräkningsbara ekonomiska konsekvenser.

Vigseladministrationen beräknas ta ungefär en halvtids tjänst i anspråk. Uppdraget ligger på Kontaktcenter.

Vigsselförrättarna får en genom lagstiftning angiven ersättning från länsstyrelsen. Det är inte tillåtet för vigsselförrättare att i någon form ta emot eller efterfråga ersättning för vigseln från dem som ska vigas eller annan person. I förbudet ingår att ta emot eller be om presenter. Vigsselförrättaren får enbart begära ersättning för sina kostnader för att resa till och från vigselplatsen, om vigseln sker på annan plats än i Nacka stadshus. Med kostnader avses här milersättning för resa med egen bil eller ersättning för utlägg för resa på annat sätt. Kostnader för taxi ska godkännas av brudparet i förväg.

Konsekvenser för barn

Förslagen till beslut har inga påtagliga konsekvenser för barn.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist